

- FIOL GUISCAFRÉ, Joan Miquel (1990): *De Balearibus. Bibliografia de viatges per les Balears i Pitiüses fins al 1900*, Ed. Miquel Font Editor, Col. Alicorn, núm.5, Palma.
- FURIÓ, Antonio (1840): *Panorama óptico-histórico-artístico de las Islas Baleares*, Imp. Pedro José Gelabert, Palma.
- GRASSET DE SAINT-SAUVEUR, André (1952): *Viaje a las islas Baleares y Pithiusas*, Ed. RODA (Gráficas Miramar), Palma.
- LAURENS, Jean-Joseph (1971): *Recuerdos de un viaje artístico a la isla de Mallorca*, Ed. Ediciones de Ayer, Palma.
- LUÍS SALVADOR, Archiduque de Austria (1987): *Las Baleares por la palabra y el grabado*, Ed. Caixa de Balears (edició facsímil), Vol. 5, Palma.
- PAGENSTECHER, H. A. (1989): *La Isla de Mallorca. Reseña de un viaje*, Ed. El Drac Editorial (edició facsímil), Palma.
- PARERA SAURINA, Miquel (1904): *Mallorca artística, arqueológica, monumental*, (Ed. facsímil 1991), José J. de Olañeta Editor, Palma.
- PICORNELL, Climent (1989): *Turisme i Territori a les Illes Balears*, tesi doctoral (inèdita), Palma.
- PIFERRER, Pablo; QUADRADO, José Maria (1888): "Islas Baleares", *España sus monumentos y artes-su naturaleza e historia*, Imp. Editorial de Daniel Cortezo y C^a, Barcelona.
- RULLAN, José (1878): *Historia de Sóller en sus relaciones con la general de Mallorca*, 2 Vol., Imp. Mossèn Alcover, Palma.
- VARGAS PONCE, Jose (1983): *Descripciones de las islas Pithiusas y Baleares*, José J. de Olañeta Editor, (edició facsímil), Col. Pequeña biblioteca calamvs scriptorivs, núm. 71, Barcelona.
- VUILLIER, Gaston (1973): *Les illes oblidades. Viatge a les Illes Balears*, Ed. Moll, Col. Els Treballs i els Dies, núm. 10, Palma.
- WOOD, Charles W. (1968): *Cartas desde Mallorca*, Ed. Ediciones de Ayer, Palma.

MIQUEL AULET BAUÇÀ: LA TRAJECTÒRIA HUMANA I RELIGIOSA D'UN EXCLAUSTRAT SOLLERIC

Pere Fullana i Puigserver*

RESUM: Miquel Aulet Bauçà era fill d'un metge llucmajorer amb residència a Sóller. Des de molt jove ingressà a l'Orde de Sant Agustí, orde en la qual professà com a religiós i s'hi ordenà prevere. El 1835, encara molt jove, el sorprengué l'exclaustració i la desamortització promoguda pel liberalisme. Arran d'aquests succeïts es refugià a Sóller i visqué durant tota la vida amb la seva germana i el seu cunyat, a Can Serra, a Sóller. Gràcies al seu arxiu personal estam en condicions d'estudiar amb una certa profunditat la vida real d'un exclaustrat en una societat i en una església, com ara la mal-lorquina de mitjan segle XIX. A partir d'aquest cas concret tindrem ocasió de constatar els tòpics i les generalitzacions que la historiografia ha divulgat al voltant de l'Església de l'Antic Règim, sobre els preveres antiliberals de la primera meitat del segle XIX i sobre les mancances relacionades amb una formació escolàstica ja obsoleta. La documentació personal, els papers relacionats amb la seva acció pastoral i els sermons ens ajudaran a centrar aquesta figura en el context del seu temps i, possiblement, fins i tot, aportarem algunes novetats sobre aquell col·lectiu de religiosos que van a ser víctimes d'una circumstància molt particular.

La figura de Miquel Aulet Bauçà fa temps que forma part del meu univers personal i està incorporada a l'inventari de coneixements més o menys sedimentats que hom ha anat confegint al llarg dels anys. Vaig conèixer una versió, en forma d'anècdota, de la mort d'aquest religiós, gràcies a Pere Serra Bauçà, descendent directe de la família amb la qual estava emparentat aquell religiós exclaustrat. Empès per aquells coneixements, vaig cercar dades personals i vaig adonar-me que efectivament es tractava d'un antic religiós, exclaustrat, amb domicili a Can Serra, de Sóller, que havia mort relativament jove, com a conseqüència d'un ensurt provocat per uns lladres. Fa poc temps, parlant amb Jaume Oliver sobre l'Arxiu de Can Serra vaig tenir coneixement de l'existència de part de l'arxiu personal de l'exagustí Miquel Aulet. Havia deixat un llegat personal d'interès, en forma de papers diversos, sermons i una biblioteca. Arran d'això, m'interessà aprofundir sobre la circumstància personal i religiosa d'aquest personatge, tot partint de la hipòtesis de que no havia estat un personatge significatiu de la vida social o eclesiàstica del vuit-cents solleric, o almenys no n'havia estat una figura massa significada.

No obstant això, pens que val la pena aprofundir aquestes biografies i els seus contextos, sobretot perquè tenim la certesa de disposar de fonts i de

* Professor associat de la UIB.

materials diversos que ens poden ajudar a aprofundir microhistòries, és a dir les històries singulars i els contextos particulars. Només estudis d'aquestes característiques, precisament perquè ens proporcionen una mirada sincrònica amb una certa profunditat i singularitat, ens permeten reduir el nombrosíssim inventari de tòpics que omplen els manuals. Només així, també, feim aportacions de caràcter empíric, valuoses i d'interès per a la comunitat acadèmica, però sobretot per la comunitat cultural viva. És precisament en la quotidianitat, en el gris de la vida ordinària, en la rutina, en la no història, on es conrea diàriament el sementer que configura les mentalitats i els imaginaris de les col·lectivitats. Per això, precisament, el meu interès per tots aquells ciutadans i aquells col·lectius considerats sense història, sense mèrits, sense notorietat, perquè ens introdueixen en allò que eren les mentalitats i les vivències de la majoria de ciutadans.

Dit això, tot singularitzant el personatge que ens interessa i al qual dedicam aquest protagonisme per un dia, permeteu-me que afini un poc més, encara. Miquel Aulet ens acompanya a la primera meitat del segle XIX, a un imaginari i un món que tot just desaparegué durant el tercer decenni del vuit-cents. Em referesc a la vida dels ordes i congregacions religiosos de l'Antic Règim. Aulet va ser, sobretot, un exclaustat, un solleric format en un convent, preparat per reproduir un model de vida religiosa i mai no pogué exercir-la, perquè la legislació liberal li impedí fer-ho amb normalitat. L'ordre d'exclaustració que afectà tots els religiosos de les Illes Balears, l'agost de 1835, s'executà en un moment en el qual Aulet tenia vint-i-cinc anys i sembla que encara no s'havia ordenat prevere o acabava de fer-ho. En qualsevol cas, tenia una llarga vida per davant. Una model de vida, el d'Aulet i dels exclaustrats, que és precisament la que volem descodificar, almenys a partir de la informació que ens aporta la documentació d'aquest personatge solleric, un eclesiàstic que podem integrar entre aquells homes i dones dels quals en disposam aquell mínim d'informació que ens permet dialogar amb el passat.

Per això, permeteu-me que configuri de forma telegràfica el registre esquemàtic d'aquesta comunicació. En primer lloc, situarem Miquel Aulet Bauzà en el seu context general, tot just en el marc del que va suposar l'exclaustració i l'abast d'aquell contratemps personal. Ho farem tot observant el fenomen des de Sóller, amb la perspectiva que ens donarà incorporar el llistat de religiosos sollerics afectats. En segon, tractarem de reflectir, a partir de referències breus de caràcter biogràfic, qui era realment Miquel Aulet, el seu context familiar i les seves oportunitats com a clergue que hagué d'adaptar-se a una circumstància civil i eclesiàstica que segurament mai no havia previst. En tercer, afrontarem molt breument una possible descripció i aquelles adscripcions que se deriven del coneixement del seu arxiu i la seva biblioteca. En el nostre cas, existeixen alguns indicis que ens permeten reconstruir alguns aspectes escassament coneguts de la vida d'un clergue. Del coneixement i l'anàlisi dels materials arxivístics de què disposam encara no estam en condicions d'aprofundir aspectes relacionats amb les seves inquietuds,

mentalitat o ideologia. I, finalment, aterrem amb algunes pinzellades sobre allò que pogueren significar aquests personatges per l'Església mallorquina i plantejarem algunes hipòtesis de treball que considerem d'interès pel futur. Aquesta història particular ens hauria de servir per plantar cara al fenomen genèric dels exclaustrats mallorquins, ni que sigui només com a consideració a un col·lectiu que, des d'un punt de vista antiliberal, es pot considerar víctima del liberalisme.

1. L'exclaustració des de Sóller. Les estadístiques:

Dels 801 religiosos mallorquins¹, de 14 ordes religiosos, exclaustrats el 1835, n'hi havia 30 que eren naturals de Sóller. És a dir, el 3,7% de la població conventual masculina havia nascut a Sóller, mentre el convent dels fra-menors de Sóller representava el 3,3% respecte al total de comunitats existents a Mallorca. Sóller es quedà sense religiosos i un grup nombrós de religiosos sollerics, molts dels quals havien abandonat la localitat encara ben joves, tornaren a la Vall tot cercant eixopluc en les seves famílies o es dispersaren arreu amb l'esperança de trobar camins nous on poder exercir aquells ministeris pels quals s'havien preparat amb tanta cura.

De religiosos sollerics, en el moment de la desamortització i l'exclaustració de 1835, n'hi havia en 10 ordes diferents. Només en quatre no hi havia representants originaris de Sóller (Cistercencs, Sant Felip Neri, Missioners de sant Vicent de Paül i Jesuïtes). En contrast, i per lògica, l'orde que en tenia més era el franciscà, precisament perquè hi tenia un convent a la localitat. Un convent que, el 1835, comptava amb 24 religiosos. Coneixem els noms dels trenta sollerics, i d'alguns d'ells fins i tot amb algunes fites de caràcter biogràfic. En conseqüència el llistat de solleric era el següent:

Agustins	2	Ambròs Oliver Rullan
		Miquel Aulet Bauzà
Caputxins	1	Francesc de Sóller

1	Jesuïtes	18	-
	Agustins	56	2
	Cistercencs	17	-
	Caputxins	53	1
	Carmelitas	31	2
	Cartoixos	21	1
	Dominics	146	4
	Franciscans	280	14
	Mercedaris	38	1
	Mínims	85	2
	Teatins	7	2
	Trinitaris	34	1
	Sant Felip	4	-
	Missió	10	-

I Jornades d'Estudis Locals

Carmelitans	2	Josep Oliver Puig Antoni Albertí Vicens.
Cartoixa	1	Bartomeu Frontera Marqués ²
Dominics	4	Miquel Castanyer Gamundí ³ Pio Mayol Frontera ⁴ Josep Desideri Castanyer Gamundí ⁵ Lluís Deyá Bauzá.
Franciscans	14	Bartomeu Frontera Casasnovas ⁶ Antoni Casasnovas Magraner ⁷ Francesc Castanyer Gamundí ⁸ Nicolau Mir Ripoll ⁹ Josep Oliver Bauzá ¹⁰ Francesc Sastre Rullan ¹¹ Joaquim Puig Coll ¹² Josep Ferrer Castanyer ¹³ Lluís Marqués Mayol ¹⁴ Antoni Rullan Deyá ¹⁵ Josep Morey Bauzá, llec Antoni Pastor Pons, llec Guillem Bauzá Mayol de la Bleda –llec Jaume Frontera Oliver -llec.
Mercedaris	1	Damià Mayol Caparó
Minims	2	Pere Antoni Martí Mayol ¹⁶ Miquel Coll Ensenyat ¹⁷
Teatins	2	Andreu Rullan Frontera ¹⁸ Joaquim Mir Arbona ¹⁹
Trinitaris	1	Miquel Alcover ²⁰ .

2 Va ser vicari de Puigpunyent, i morí a Sóller el 1858.

3 Morí a Sóller el 1887

4 Morí a Palma essent Prior de la Casa d'Expòsits, el 1880.

5 Morí a Sóller el 1887, a l'edat de 80 anys.

6 Morí a Sóller el 1855, als 46 anys.

7 Morí a Sóller el 1889, fou custos del convent de Sóller.

8 Morí a Sóller el 1887.

9 Germà llec, morí a la Vileta el 1851

10 Morí a Sóller el 1855;

11 Fue ecónomo de Sóller y Custos del Secar de la Real y falleció en este suburbio en 1880, a los 73 años.

12 Morí a Sóller el 1843, als 74 anys

13 Morí a Sóller el 1841, als 61 anys

14 Morí a Sóller el 1875

15 Morí a Sóller el 1858, als 55 anys.

16 Va ser després vicari de Sóller i morí el 1875.

17 Morí a Sóller el 1872, tot i que no sabem exactament on va néixer.

18 Després va ser econòmic de Petra on morí el 1854.

19 Morí a Palma el 1849.

20 Morí a Binissalem el 1880 d'on era rector, havia estat ecòmic de Sant Joan.

En el context general de les biografies d'aquests personatges, fins ara era ben poc, per no dir gairebé res, el que sabíem de Miquel Aulet Bauzá. De forma molt telegràfica en l'inventari d'exclaustrats es podia llegir: "*Miquel Aulet Bauzá, nació en 19 de Abril de 1810, tomó el hábito en 7 de marzo de 1832, profesó en igual día y mes del año siguiente, se ordenó en 1834*"²¹. No obstant aquesta informació J. Planas, que distingeix en l'article esmentat entre religiosos preveres i els estudiants o coristes, col·locava Aulet en el llistat dels "coristes", és a dir a la categoria dels estudiants professors. Al final del seu treball, en els apèndix, afegia: "*Miquel Aulet Bauzá, falleció en Sóller su pueblo natal el 16 Febrero de 1860, sin testar*"²². Alguna cosa sabíem, però pel que es pot constatar era més aviat poc i relacionat amb el seu període de pertinença a l'orde agustiniana.

En la historiografia catòlica hi predomina el corrent que atorga un paper de víctimes a aquest col·lectiu. És a dir, el corrent antiliberal de l'Església alimentà el component ideològic de que el religiós havia estat una víctima del liberalisme, havia passat gana i l'Església s'havia vist profundament perjudicada per aquest fenomen. El professor Manuel Revuelta González, el qui millor ha estudiat la situació, en general, inquietant i preocupant per la situació econòmica, per les reivindicacions d'aquest col·lectiu que no estava preparat per guanyar-se la vida o malviure, quan havien professat en unes institucions perquè tenien davant unes expectatives personals i professionals que perderen²³. Miquel Ferrer Flórez insisteix en la tesi tradicional que val la pena "apreciar el trauma que vivieron los exclaustrados moral y materialmente, apartados de su entorno vocacional y forzados a mal vivir en condiciones deplorables"²⁴.

2. Qui era Miquel Aulet Bauzá?

Aulet provenia d'una família originària de Llucmajor. El pare, Antoni Aulet Busquets era confiter de professió, mentre el seu avi patern era metge, amb residència a la ciutat de Llucmajor. Coneixem algun detall de la professió del pare, relacionada amb el període d'aspirantat al títol de mestre confiter, segons documentació transcrita per Bartomeu Font Obrador²⁵: "El 20 de mayo de 1791 se formó expediente sobre la limpieza y fama de Antonio Aulet hijo del Dr. en Medicina D. Miguel a fin de crearse Maestro de Cinfiteros,

21 PLANAS SAGRERA, J., "Exclaustrados", Bolletí de la Societat Arqueològica Lul·liana XVII, 1919, 251

22 Ibid., XVIII, 1920, 205

23 REVUELTA GONZÁLEZ, M., *La exclaustración 1833-1840*, Editorial BAC, Madrid 1976.

24 FERREZ FLÓREZ, M., *Desamortización eclesiástica en Mallorca (1835)*, Mallorca 2002, pàg. 92.

25 FONT OBRADOR, B., *Historia de Llucmajor*, Mallorca 1986, V, 378-379. [Notes: 26: Pliego de 6 folios manuscritos correspondientes al citado fondo y archivo. (Nota anterior: Expediente perteneciente al Archivo Salvá de la Llapassa que tiene a su cuidado nuestro diligente amigo D. Mariano Salvá y Truyols)].

siendo preciso hacer constar que el suplicante no descendía de raza de moro, ni judío, ni de línea bastardina y probar ser de una familia honrada y de mucha estimación como es voz y fama pública. Había nacido en 1765 y pertenecía a la Parroquia de Santa Eulalia. Ante el Baile Real Antonio Mesquida de Formiguera en aquel año de 1791 fueron dando testimonio distintos conocidos del aspirante al título de Maestro de Confiteros; Antonio Puigserver Dagó dijo que el abuelo paterno de Antonio Aulet había sido Baile Real y Regidor de esta villa y después fue Capellán y su padre, que entonces vivía, era Doctor en Medicina y también fue Baile Real, habiendo tratado a Margarita Busquets madre del expresado Antonio Aulet y su abuela Margarita Xamena, que eran de buena fama y costumbres y buenos cristianos y sabía que los padres de Margarita Busquets eran de las familias más honradas y de estimación de la villa de Sóller y ni unos ni otros tenían mancha de línea de moro; judío ni bastardina". A partir d'aquesta documentació es dedueix que Antoni havia nascut a la parròquia de Santa Eulàlia, de Palma, el 1765, però que el seu pare i els seus germans mantenien la seva residència a Lluçmajor.

Així, Francesc Aulet oncle patern d'Antoni Aulet, apareix com "hidalgo", segons es feia constar en document municipal de Lluçmajor de 1801. Ell havia estat l'hereu de la casa pairal de la família en aquella localitat i hi mantenia la residència. Mentrestant hem vist com Antoni, pare de l'exclaustrat Aulet, s'havia establert a Palma on hauria obtingut el títol de mestre cerer. El 1805, Antoni Aulet apareix documentat a Sóller com encarregat de la cobrança del moll i tot fa pensar que residia a aquella localitat, possiblement ja casat amb Paula Bauçà Morell. Només uns anys més tard, el 1809, Antoni Aulet adquirí una porció d'hort a Margarida Morell, situat a Sóller.

El 1810, Miquel Aulet Bauçà nasqué a Sóller, fill d'Antoni Aulet Busquets, cerer, natural de Lluçmajor (fill de Miquel Aulet doctor en Medicina, i de Margalida Busquets) i de Paula Bauçà Morell, natural de Sóller. El matrimoni residia a Sóller, on el pare s'havia establert i havia obert un botiga de sucrer. Els negocis no devien anar d'allò més mal, atès que el 1817, Antoni Aulet havia comprat un olivar a Josep Vicens i el 1822 – i fins a novembre de 1823-, Antoni Aulet figura com a síndic personer de l'Ajuntament de Sóller i en el dit any de 1822 va ser depositari de cabals comuns del mateix Ajuntament. Falta conèixer amb un mínim de rigor la vinculació del "sucrer" amb el liberalisme i les derivacions ideològiques, atès el seu protagonisme polític en ple Trienni Liberal, tot just quan la tensió política entre absolutistes i liberals es manifestà més virulenta. Per altra banda, la seu reconeixement social devia estar íntimament relacionat amb la influència que li atorgava ser un personatge conegut i de pes, com a comerciant i administrador de Joaquim Borràs (1823), entre d'altres. El seu fill encara no ha fet la seva aparició en la vida social, perquè tot just era un adolescent durant aquells anys. Ja en la conjuntura de moderació de la monarquia de Ferran VII, el desembre de 1830, Antoni Aulet va ser nomenat regidor primer de la vila de Sóller.

Poc temps després, Miquel Aulet decidí el seu ingrès a l'orde de Sant Agustí, concretament en el convent dels Socors de Palma. Així, el 1832, el prior del convent, Fr Miquel Abram certificava que el 6 de març de 1832 Miquel Aulet havia vestit l'habit en el convent de PP Agustins de Nostra Senyora dels Socors, de Palma. Certificava que aquell anys havia iniciat el noviciat i ho havia fet exent de milícies, perquè pertanyia a una família considerada documentalment com "hidalgas", de Lluçmajor, tal i com certificava l'oncle Francesc Aulet. El 1833, era novici del convent de Nostra Senyora dels Socors, de Palma. Aquell any hauria professat en dit orde, i renuncià a tots els béns, mentre es mantingués en dita orde. Això, com sabem, no succeí, entre d'altres motius a causa de l'exclaustració. Les darreres informacions que disposam a partir de la documentació conventual és que en el moment de l'exclaustració era corista i que va ser ordenat diaca, a Menorca, pel bisbe Antonio Díaz Merino el 19 de desembre de 1835, en una conjuntura en la qual el bisbe de Mallorca Antonio Pérez de Hiriàs havia abandonat el govern de la diòcesi i l'havia deixada en mans del governador eclesiàstic, el liberal Joan Muntaner Garcia.

Sabem que aquell mateix any fatídic de 1835, el pare adquirí un olivar a Sóller, en el lloc dit el Convent vell. L'any vinent, no obstant, el pare va fer testament i en dit document Miquel Aulet apareix documentat com a diaca. Rebé en testament la casa botiga de sucrer, ofici del pare, i altres propietats. En aquest sentit es tracta d'un exclaustrat "privilegiat" perquè tenia rendes i disposava d'entrades econòmiques que li permetien viure raonablement bé. Aquesta imatge contrasta amb la visió genèrica que els manuals ofereixen dels exclaustrats com a eclesiàstics que sofriren tota casta de penalitats econòmiques i necessitats provocades per la dependència d'un sou que els havia promès l'estat. Atesa aquesta situació econòmica, s'assegura, molts havien de dedicar-se a fer escola i depenien de l'administració pública per sobreviure. No sembla que es tractés del cas de Miquel Aulet Bauzá, tot i que el pare morí el 24 març de 1836, tot just en la conjuntura de l'exclaustració.

És molt probable que s'hagués ordenat prevere per aquells volts de 1836. Així, el primer de febrer de 1843, obtingué permís de predicar per dos anys, per part del Vicari General seu vacant, Joan Muntaner Garcia. Un altre rescripte del mateix dia, l'autoritzava per celebrar; i un de semblant per confesar, exceptuant els casos reservats al bisbe. Sabem, també que el 1847, tenia un benefici eclesiàstic a Sóller que abans havia estat de Jaume Oliver prevere. La gestió d'aquest benefici ha generat l'escassa documentació que coneixem de Miquel Aulet Bauzá. Així, el 1852, Joan Sureda i Villalonga, administrador diocesà de Rendes del Clero de Mallorca, rebia una quantitat de Miquel Aulet procedent del benefici fundat a la parroquial de Sóller, del qual n'era posseïdor.

Una prova més de la seva virtual capacitat econòmica i del model de vida que devia portar és que el 1857, obtingué permís del bisbe Francisco

Landeira y Sevilla, bisbe de Cartagena, per poder celebrar “por el tiempo de nuestra voluntad” en aquella diòcesi. En desconexem encara els motius, però tot fa pensar que viatjava i que formava part d'aquell model de clero que mantenia relacions amb l'exterior. Això no obstant, morí encara jove, el febrer de 1860, segons la tradició oral després d'un ensurt i un engany per part d'uns lladres. Pel que sembla uns lladres tocaren a la porta de ca seva, demanant que anés a assistir un moribund. Tot va ser una estratègia que havien fet servir per robar-li o per fer befa d'ell. Com a conseqüència de l'impacte emocional que tingué aquell ensurt, després d'un dies morí a Sóller. Pocs dies després, el seu cunyat Francesc Serra entregava, el 2 de març, dotze lliures que Miquel Aulet tenia en depòsit de la parròquia de Sant Bartomeu. Ho entregà a Pere Josep Estada, prevere arxiver. I, unes setmanes després, concretament el 17 de març de 1860, Francesc Serra entregava 97 lliures setze sous i vuit diners, quantitat procedent de la capella de Sant Josep de la parròquia de Sóller de la qual n'era capiller el seu difunt cunyat Miquel Aulet.

3. Descripció i adscripcions que se deriven del coneixement de l'arxiu i de la biblioteca de Miquel Aulet:

És molt probable que un inventari exhaustiu dels documents de Miquel Aulet i de la seva biblioteca ens aportaria una visió i una mostra de la seva activitat personal i eclesiàstica, però també de les seves inquietuds i mentalitat. La biblioteca, que es conserva a Can Serra, de Sóller, no està catalogada, ni és completa. Diversos llibres de la seva col·lecció van anar a parar a descendents diversos de la família Serra i urgiria fer-ne un inventari exhaustiu, atès que encara és una tasca possible. Maria Josep Morell, l'actual propietària de Can Serra, conserva allò que suposam és el nucli principal de l'antiga biblioteca, on hi figuren llibres sobretot dels segles XVIII i XIX²⁶. Se suposa, per la temàtica, que eren llibres que Aulet devia utilitzar durant la seva formació, atès que hi ha diversos títols relacionats amb Sant Agustí i l'agustinisme. Hem pogut consultar també alguns títols a Ses Tanques de can Serra, gràcies a l'amabilitat de Pere Serra Bauzà que té alguns diccionaris, fulletons i novenes que feien part de l'inventari de llibres que utilitzava Miquel Aulet.

Per altra banda, a l'Arxiu de Can Serra, de Sóller hi ha depositada una col·lecció significativa de sermons inventariats per l'amic Jaume Oliver. Es tracta, en la majoria de casos, de sermons que Aulet devia fer servir, però la majoria dels quals no són escrits seus, sinó que tenen procedències d'èpo-

²⁶ Vegem alguns exemples de títols que es poden consultar a Can Serra: *Depositio Christi Jesé Domini nostri De Cruce in ecclesia cathedrali major...* Reimpresso en la Imprenta de Pedro Antonio Capó año 1749; [Manuscrit sobre els misteris del Rosari, de 1833];

Directorium Divini Cultus juxta rubricas missalis et breviario Augustiniani utendum in insulis Balearibus anni domini 1842, Typis Bonaventurae Villalonga, Palmae.

ca i d'autors diversos. Aquesta col·lecció mereixeria un estudi monogràfic que, en el context d'aquestes jornades òbviament no hi tendria sentit.

Finalment, val la pena destacar l'arxiu de papers diversos relacionats amb l'administració d'obra pia (com ara les plaguetes d'obra pia de la senyora Fran^a Ana Arlet, que morí a 19 de setembre de 1789; de la senyora Paula Bauzà que morí dia 26 Desembre de 1848 [Celebra 30 mises per l'ànima de la seva mare, Sóller 26 gener de 1849; la darrera ha rebut de D. Miquel Aulet pre tres lliures cinc sous import d'un conventual celebrat en la parroquial església, Sóller 26 gener de 1850], Obra pia de la senyora Margalida Aulet que havia mort dia 1 de juliol de 1828; Obres Pies de Margalida Aulet, filla del Sr Francesca y de la Sra Maria Pons.1803; papers relacionats amb la seva activitat pastoral com a confessor d'agonitzants (com ara *Casos reservados al Sor Obispo de Mallorca: para el uso de Dn Miguel Aulet pro. Y agonizante en la Parroquial Igla de Sóller: año 1839*) o papers de caràcter familiar que formaven part del seu expedient personal com ara els documents de les talles de Lluçmajor que hagué de presentar per acreditar els drets d'hidalguia dels seus avantpassats com a prova per alliberar-se de la milícia en el moment del seu ingrès a l'orde agustinà.

4. Qui eren els exclaustrats i què resrepresentaven en clau local:

La incorporació dels religiosos exclaustrats a les tasques pastorals i de culte durant el decenni de 1830, ens situa davant la complexitat de la dinàmica eclesiàstica i de la vida d'una parròquia durant el segle XIX. Malgrat el nombre d'exclaustrats que s'incorporà a la vida pastoral, durant el primer trienni del vuit-cents havia disminuït considerablement el nombre d'eclesiàstics respecte al segle XVIII.

Amb les desamoritzacions i l'exclaustració, la formació i el model de vida conventual es transferia a la vida quotidiana. Per formació i pels hàbits de vida adquirits en el claustre, molts antics religiosos tractaren de viure una vida conventual a casa, seguint el mateixos paràmetres d'una vida acomodada i austera alhora, sense excessives preocupacions ni inquietuds. Els religiosos tenien una bona preparació, però per ventura no tenien aquella sensibilitat pastoral, ni aquella visió per a la qual es preparaven els preveres seculars.

La trajectòria de Miquel Aulet Bauçà reflectiria el model de clergue més o menys de casa bona, descendent d'una família estamentalment vinculada a la mà major mallorquina. Es tractava d'una nissaga formada per professionals liberals i comerciants més o menys acomodats. Després de la desfeta conventual, Miquel Aulet s'hauria adaptat amb comoditat a la vida burgesa o al model que imposava una família de notables locals, com era concretament la família Serra, de Sóller.

I Jornades d'Estudis Locals

Alguns dels companys religiosos un cop assebitats que l'exclaustració no tenia camí de tornada, es comprometeren plenament en la vida pastoral i parroquial. Miquel Aulet, en canvi, molt probablement no hauria estat motivat a fer oposicions, ni tingué vocació a exercir càrrecs pastorals significatius. Segurament es limità a fer de frare, és a dir a mantenir-se amb el benefici eclesiàstic que tenia a la parròquia, a confesar i auxiliar malalts i moribunds.